WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 295. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ГРУДНЯ 1949. No. 295. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 20, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

СТРАЙКИ КОШТУЮТЬ 25 МІЛЬЙОНІВ РІЧНО

Ню Йорк, 18 грудня. — Безпосередні втрати промислових робітників у страйках дійшли до висоти трьох більйонів долярів упродовж дванадцяти років, як це обраховує Рада Краєвої Промислової Конференції на підставі цифр від 1937 року. До втрат зараховано тільки незароблені платні страйкуючих робітників, яких число подане на 25,000,000. Тут не враховано втрат, спричинених застоєм праці в різних підприємствах, яким не стало матеріялів до продукції внаслідок страйків і тому вони мусіли відправити робітників. Самі страйкуючі робітники тратили пересічно по $25,000,000 кожного року. У передвоєнних часах втрати були менші ніж у повоєнних. Від покінчення війни в 1945 р. втрати в грошах внаслідок незароблених платень досягнули висоти одної третини біліона. Точних втрат, як каже Рада, не можна ствердити, бо їх зменшує до деякої міри підвишка платень після страйку, одначе вона ніколи не є така велика, щоб покрила всі втрати. Обчислення полягають на кількости безробітних днів. Від 1937 р. до 1948 втрачено 200,000,000 робучих днів. З цієї цифри 60 відсотків безробітних днів приписується страйкам, а решту різним іншим причинам. Як приклад утрати заробітків наводять утрати в сталевому промислі в рр. 1937-1948. В цьому промислі втрата виносить $350,000,000. В автомобілевій індустрії виносили втрати для робітників в тому часі $240,000,000, а в електричних підприємствах $120,000,000. У непромислових підприємствах, як напр. в копальняній продукції, втрати впродовж дванадцяти років виносили $619,000,000, а в самій вугільняній продукції тільки в році 1948 робітники втратили внаслідок страйків $150,000,000.

ПРЕЗИДЕНТ В ПОШУКУВАННІ ЗА ГОЛОВОЮ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ.

Кій Вест. — Президент Труман уже призвів до складення постійного пляну мобілізації ресурсів і тепер тільки шукає кандидата на голову Красвої Ради Забезпеки Ресурсів, яка таку мобілізацію переводить. Голова має бути назначений 1 січня 1950 р.

ТРУДНОЩІ В НАУЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: 832 ЗНАЧЕНЬ СЛОВА „РОН".

Ню Йорк. — Після пятнадцяти років спеціяльних дослідів над значенням деяких англійських слів, проф. Ирвинг Лордж видав книжку під заг.: „Семантичний рахунок 570 найзвичайніщих слів". Це насправді є пояснення тільки 570 англійський слів. Книжка видана в 49 примірниках і коштує 10 долярів. Як приклад, над чим працював д-р Лордж, згадується слово, писане по англійськи "run", у вимові „рон" або „ран". Найзвичайніше його значення це „бігти", але є й „рун на банк" підчас поголосок про банкротство, але має ще 830 інших значень. Зпоміж 5,000,000 провірених слів професор поставив по черзі значення таких алів, як „ман" — „мен" (людина), на 70 місці, а слово „кісс" (поцілуй) вже не зміститося в книжці.

БУДУТЬ ПРОВІРЮВАТИ ЗАКУЛІСОВІ СИЛИ В КОНГРЕСІ.

Вашингтон. — Спеціяльна комісія палати репрезентантів почне вже найближчого місяця основну провірку різних груп, які намагаються робити натиск на законодатну діяльність конгресу поза нарадами в обох палатах. До таких груп у першу чергу належать: медична, реальностей, робітнича. Зрештою „лабіїсти" здавна оперують серед конгресменів і тому деякі законопроєкти йдуть в розріз з політикою федерального уряду. Головою комісії для прослідження діяльности лабіїстів є конгресмен Бюкенен. Обмеження діяльности лабіїстів передбачує закон з 1946, який наказує їхню реєстрацію.

СЕКРЕТАР ДЖАНСОН ДОМАГАЄТЬСЯ ПРОДОВЖЕННЯ ОБОВЯЗКОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

Вашингтон. — Секретар оборони Луїс Джансон передав президентові Труманові погляд свого секретаріяту, що для забезпеки Злучених Держав потрібне є продовження закону про примусову військову службу на дальших три роки. Він теж предявив Бюджетовому Бюрові прелімінар видатків у висоті $16,700,000 на втримання Системи Поборової Служби. Таке зголошення й одобрення прелімінара Бюджетовим Бюром мусить бути переведене заки ще не всесений відповідний законопроєкт в конгресі. Теперішній закон про примусову військову службу в мирних часах був ухвалений в 1948 р. Він вигасає 24 червня 1950 р. а Джансон хоче продовжити його до 30 червня 1953 р.

КВИЛ ПОГРОЖУЄ САБОТАЖОМ НА ПІДЗЕМНИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ.

Майкел Квил, предсідник міжнародної юнії транспортових робітників, повернув щойно з подорожі до Европи. Він негайно станув на чолі делегації своєї юнії, щоб поставити домагання до міської Ради Транспортації за підвишку платень. Він загрозив саботажом у собвеях, коли домагання не будуть сповнені. На запит, звідки місто Ню Йорк візьме гроші на підвишку, Квил сказав, що підприємці завжди ставлять таке питання, а потім завжди звідкись діставали фонди на підвишку.

К.І.О. ПЕРЕВОДИТЬ ЧИСТКУ ЛІВИХ ЮНІЙ.

Вашингтон. — На понеділок 19 грудня заповіла Екзекутива К.І.О. відкриття „процесів для чистки" з десяти юній, які попали під диктатуру комуністичних елементів. Такі процеси потривають кілька тижнів, хоч присуд відомий уже заздалегідь. Переконання таке, що Красва Екзекутивна Рада прожене всі десять юній вже з днем 1 березня. Досі вирішено прогнання двох більших юній з членства в Конгресі Індустріяльних Організацій. Це елекрична юнія й юнія фармерського виряду.

ЯПОНЦІ ПРИЇЗДЯТЬ НА НАУКУ ДЕМОКРАТІЇ ДО АМЕРИКИ

Вашингтон, 18 грудня. — Урядовці департаменту стейту виявили, що Злучені Держави почнуть незабаром вишколювати японських дипломатів у виконанні пляну для прискорення заключення мирового договору. До порту в Сіетл, у стейті Вашингтон на Західному побережжі, прийде чотирьох найвищих дипломатів 22 грудня, а звідти вони поїдуть до Вашингтону. Тут, у департаменті стейту вони відбудуть 60-денні оглядини адміністрації цього департаменту і розглянуть його відношення до конгресу.

Оприлюднено теж, що кілька сотень членів японського парляменту, журналістів, членів японського уряду і студентів прийдуть до Злучених Держав на кількамісячні студії американської системи демократії. Деякі вже находяться в дорозі до Америки. Цей рух є підготовою до недалекого наладнання Тихоокеанського питання. Першим важливим кроком в тому напрямі буде заключення мирового договору з Японією.

Плян вишколу дипломатів з Японії складений департаментами стейту й оборони в порозумінні з генералом Доглесом МекАртуром. Першим вислідом такого вишколу буде заснування японських бюр.

ДЖОРДЖА КЕНАНА ПОСИЛАЮТЬ ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ И АФРИКИ

Вашингтон. — Секретар стейту Дін Ачесон доручив складачеві американської закордонної політики, Джорджові Кеннанові поїхати на шість місяців до країн Південної Америки, а потім до Африки, для провірки й евентуальної зміни американської закордонної політики. Подорож почне Кеннан в лютім 1950 р. В Африці відвідає він держави Південної Африки, Лібію, Англо-Єгипетський Судан та інші околиці. Після цієї подорожі Кеннан має скласти звіт і помічення департаментові стейту а потім усунеться з політичного життя. Поїздка Кеннана злучена з плянами розвитку відсталих країн на підставі Точки Четвертої інавгураційної промови президента Трумана. Недавно появилися вісті, що між Францією, Великобританією й Америкою виринули поважні розходження в справі Африки. Це пізнати було підчас нарад Генеральної Асамблеї О.Н., де Америка йшла в розріз з плянами Великобританії в справі італійських колоній в Африці.

НОВИЙ ГРЕЦЬКИЙ АРХІЄПИСКОП В АМЕРИЦІ

Ню Йорк. — Щойно в четвер минулого тижня приїхав з Греції православний митрополит Коринту, Михайло, до Америки, а вже в неділю 18 грудня відбулася його інсталяція як архієпископа Грецької Православної Церкви Північної й Південної Америки з осідком при катедрі при 74 вулиці в Ню Йорку. В богослуженні й церемоніях брали участь грецький православний єпископ Германос і український православний єпископ Богдан. Прибули теж грецькі дипломати, які перебувають в Америці, а протестантський англіканський єпископ вислав свого заступника. Народу було понад 2,000. Усіх православних греків в Америці нараховують до мільйона душ.

„ПРИМАРИ" ІБСЕНА В ТЕАТРІ-СТУДІЇ ГІРНЯКА В НЮ ЙОРКУ.

Ню Йорк, 19. грудня. — Минулої суботи тут в залі парафії св. Юрія Театр-Студія Йосипа Гірняка виставила драму Ібсена „Примари", в перекладі М. Понеділка та в поставі О. Добровольської, даючи черговий доказ своєї артистичної досконалости. Глибокий зміст цієї клясичної драми в прекрасному українському перекладі, знаменита гра артистів, зокрема Гірняка в ролі пастора та Позняківної в ролі матері, як і всіх інших, та досконала режісура від початку до кінця держали в найвищому напруженні глядачів. Жалко тільки, що й цим разом в залі ще були деякі незайняті місця.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ХВИЛЯ ВТІКАЧІВ ЗІ СХОДУ НА ЗАХІД

Женева, 19. грудня. — Хвиля втікачів з-поза совєтської залізної заслони на захід продовжується безупину, а в деяких випадках ще й збільшується, стверджено тут на нарадах красвих представників Міжнародної Організації для Втікачів (ІРО). Кількість втікачів з підсовєтських країн в Західну Німеччину тепер виносить пересічно 2,500 осіб, яких не зупиняє ні гостра в Европі зима, ні дротяні засіки, підміновані поля та сильно скріплена охорона кордонів опанованих совєтами країн. Між втікачами становлять більшість особи зі совєтських сателітів, хоча кожного місяця перебігає до американців і англійців приблизно по 500 дезертирів зі совєтської армії та совєтського управління в Німеччині. Протягом останніх 10 місяців на захід втекло поверх 20,000 чехів. Цими новими втікачами тепер ніхто не опікується і вони цілком здані напризволяще.

ЧЕРГОВА АМЕРИКАНСЬКА УВАГА ДО ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

„ЛАЙФ" ПРО НАУКУ З УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ В НЕДАВНЬОМУ МИНУЛОМУ

Ню Йорк, 19 грудня. „Лайф", один з найсеріозніших і найбільш поширених американських ілюстрованих журналів, надрукував в сьогоднішньому виданні довшу статтю відомого і признаного спеціяліста в психологічній війні, Волеса Керола, в якій віддано велику увагу українським визвольним змаганням та українській визвольній боротьбі проти німців і большевиків, витягаючи з того відповідну науку для важливости української проблематики в теперішній американсько-совєтській „холодній війні". Автор статті, що протягом трьох років керував американським бюром воєнних інформацій в Европі, розглядає проблему боротьби „росіян проти росіян" як один з найважливіших елементів в теперішньому світовому положенні та в можливостях його дальшого розвитку. При цьому головну увагу він звертає на „український націоналізм", та визвольні рухи інших поневолених народів. Автор стверджує незвичайну важливість українського визвольного руху для кожночасного противника Росії, але теж звертає увагу, що пропагандивні концесії в користь українців ще тільки збільшать ворожість росіянів. Він з помітним знанням справи відмежовує український визвольний рух під час останньої війни від російської „власовщини". Пишучи про „могутні українські сили" в запіллях кожночасного окупанта України, автор м.і. стверджує: „Українське підпілля набрало сильного розмаху через німецьку брутальність в роках 1941 і 1942. Проте, це підпілля ані не стало про-совєтське ані теж не цілком було тільки протинімецьке. Його гаслом було: „Ми боремось проти кожного поневолення, без огляду на те, звідки воно походило б". Під час німецької окупації (українські) підпільні сили зосереджували свої атаки на німець-

(Докінчення на стор. 4-тій).

ВШАНОВАНО РІЧНИЦЮ ПОВСТАННЯ У.П.А. В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 19 грудня. Вчора тут відбулося в Стайвесент Гай Скул влаштоване окремим Громадським Комітетом Свято в сьому річницю повстання УПА. В програму Свята входили виступи оперової співачки Марії Полиняк-Лисогір, оперового співака Льва Рейнаровича, Квінтету Бандуристів під управою С. Ганушевського, Хору „Боян" під орудою проф. І. Нєдільського та дві реферати. Свято, започатковане американським гимном, відкрив п. Василь Мудрий, а доповідь про генезу, організацію, цілі і боротьбу УПА виголосив п. Микола Лебедь. Свято, що зібрало досить велику кількість публіки, закінчено українським національним гимном.

ПЕРОН ХОЧЕ БУТИ НАД-ПАРТИЙНИМ

Буенос Айрес. — Президент Хуан Перон, як виявляється з його недавніх потягнень в аргентинській внутрішній політиці, хоче поставити себе понад партіями. Це пізнати з його недавньої промови до банкових робітників.

ФІНЛЯНДІЯ ПРИПИНИЛА НАЦІОНАЛІЗАЦІЮ ІНДУСТРІЇ.

Гельсінки, 19 грудня. — Соціял-демократичний уряд Фінляндії припинив ухвалену раніше під напором комуністів націоналізацію головної індустрії в країні, розв'язуючи створений для тих цілей свого часу окремий комітет.

МЕЛЬНІКОВ НА МІСЦІ ХРУЩОВА В УКРАНІ

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ОКПАЦИЙНОЇ ВЕРХІВКИ В КИЄВІ; ХРУЩОВ „ЗВІЛЬНЕНИЙ" З ОБОВ'ЯЗКІВ В УКРАЇНІ ТА ІМЕНОВАНИЙ СЕКРЕТАРЕМ Ц. К. ВСЕСОЮЗНОЇ ПАРТІЇ.

Москва, 19 грудня (НИТ). — Нікіту Хрущова „звільнено" з обов'язків першого секретаря комуністичної партії в Україні та „вибрано" секретарем Центрального Комітету всесоюзної комуністичної партії і першим секретарем партійного комітету Московського району. Першим секретарем комуністичної партії в Україні, отже новим намісником Сталіна, іменовано Л. Г. Мельнікова, а другим секретарем „вибрано" А. І. Кириченка. Хрущов, що є членом всемогучого совєтського Політбюра, на пості секретаря обласного комітету компартії в Москві заступив Г. М. Попова, якого тільки „звільнено", не подаючи будь-якого нового його призначення. Конкретних причин цих перемін в большевицькій верхівці не подається, а в закордонних колах їх ще тільки дуже осторожно коментується, звертаючи увагу менше на зміни в Києві, натомість більше на призначення Хрущова в Москві. Хрущов був з доручення Сталіна комуністичним диктатором України від 1938 року, після остаточного здушення всіх, навіть найменших проявів української окремішности. Після війни, як Хрущов не міг дати собі ради зі сильно поширеним повстанським рухом в Україні, Сталін післав йому до помочі „залізного комісаря" Кагановича. Вже тоді говорилося про можливість „вичищення" Хрущова. Його останнє „звільнення" з обов'язків в Україні та призначення в Москві закордонна преса коментує як його підвищення, хоча факти вказували б радше на його ліквідацію. Призначення його котримось там з черги секретарем ЦК. всесоюзної партії не має значення, а призначення першим секретарем районового комітету партії в Москві можна розцінювати тільки як деградацію в порівнянні з важливим постом першого секретаря партії в Україні, що його занімав Хрущов досі. Проте, без точніших інформацій про довершені зміни, коментарі були б ще передчасні. Блищих інформацій про нового Сталінового про-консуля в Україні, Л. Г. Мельнікова, докицо не подано.

ПРОВІДНИК КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ З ЧОЛОБИТНЕЮ В МОСКВІ.

Москва, 19 грудня. — Минулої п'ятниці, 16 грудня, приїхав до Москви з чолобитнею провідник китайських комуністів, Мао Це-тунг, що ще того самого дня ввечорі був прийнятий Сталіном та іншими совєтськими достойниками. Ціллю свого приїзду Мао назвав: „скріплення світового фронту боротьби за мир; посилення боротьби проти підпалювачів війни; скріплення совєтсько - китайських стосунків дальшого розвитку дружби між совєтським і китайським народами". З нагоди приїзду з поклоном цего нового сателіта, в Москві відбулися веліякі паради. Мао висловлював Сталінові подяку за совєтську допомогу китайським комуністам протягом теперішньої війни, що принесла комуністам перемогу.

СТВОРЕНО НОВИЙ КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД АВСТРАЛІЇ.

Мелберн, Австралія, 19 грудня. — Після останніх виборів в Австралії, в яких урядова до того часу лейбуристська партія програла в користь ліберальної коаліції, вчора тут вже проголошено новий коаліційний уряд,, в склад якого входить чотирнадцять лібералів і п'ятьох членів т. зв. Контрі партії. Премієром є ліберал Р. Дж. Менсіз, ліберал, а міністром закордонних справ є П. С. Спендер, теж ліберал. Новий уряд буде сьогодні заприсяжений губернатором та негайно почне урядування.

СОВЄТИ ПРОДОВЖУЮТЬ НАЦІСТИЧНУ ПРАКТИКУ ПАЛЕННЯ КНИЖОК.

Відень, 19 грудня. — Вслід за видвигненим в Москві гаслом боротьби проти „космополітанізму", в усіх країнах за залізною завісою почали тепер основну чистку та знищення і палення західних літературних творів всіх родів. Рівночасно з обов'язковим навчанням творів Маркса, Леніна і Сталіна, в Чехословаччині, Мадярщині, Польщі та інших підсовєтських країнах видається окремі закони, якими наказується тотальне знищення всього, що могло б мати будь-який зв'язок з „космолітанізмом" західної цивілізації.

ЗАПОВІДАЄТЬСЯ „РЕВОЛЮЦІЙНІ ЗМІНИ" В БУДОВІ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

Лондон, 19 грудня. — В новому офіціяльному виданні британської фльоти заповідається „революційні зміни" в будові нових воєнних кораблів, що мають наступити протягом найближчих років. Не означуючи цих змін точніше, стверджується тільки, що вони стоять в тісному зв'язку зі загальним розвитком модерної воєнної техніки, зокрема у зв'язку з розвитком атомічної бомби. В журналі заповідається цей „революційний розвиток" насамперед у фльоті Злучених Держав.

СОВЄТСЬКА ВИБОРЧА КОМЕДІЯ В БОЛГАРІЇ.

Софія, 19 грудня. — Вчора відбулися в Болгарії „вибори" до комуністичного парляменту, що пройшли „ентузіястично" та закінчилося „одноголосно", як це єдино можливе в підсовєтській країні. На комуністичний „вітчизняний фронт", що йшов до виборів з великими пертретами Сталіна, віддано 100% голосів.

БУРМА ВИЗНАЛА КОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД КИТАЮ.

Гонг Конг, 19 грудня. — Минулої суботи уряд Бурми визнав комуністичний режим Китаю. Національний китайський уряд, тепер на Формозі, зірвав з Бурмою свої дипломатичні стосунки, висловлюючи тільки своє здивування, що Бурма визнала комуністів в Китаю, поборюючи їх рівночасно в своїй країні.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.00	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):		Число з понеділка (англійською Частиною):	
One year	$2.50	На рік	$2.50
Six months	$1.50	На пів року	$1.50

Кожна зміна здреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ РІВНОВАГИ

З радістю спостерігаємо новий розвиток в нашому громадському житті, зв'язаний з помітним побільшенням нашої американсько-української спільноти новими і висококартісними силами з европейської української еміграції. З вдоволіллям стверджуємо зріст наших організацій, кількісне і якісне поліпшення наших імпрез та цілого ряду інших проявів нашого громадського життя. Не без корисного впливу залишились ці зміни теж і на загально-американську опінію. Скрізь та на всіх ділянках життя цеї нашої країни українські люди добиваються щораз нових і щораз більших успіхів, здобуваючи щораз більшу увагу і до народу, з якого походять та до його проблем.

Але рівночасно з цим спостерігається теж цілий ряд негативних явищ, що зменшують ці загальні успіхи та наводять на душу тривогу за дальший наш розвиток. Бо що з того, що наші організації, нові і старі, збільшують реєстр своїх членів, як ті члени не завжди точно виконують свої обов'язки? Що з того, що поліпшуються наші імпрези, що на наших сценах виступають тепер артисти з великим артистичним іменем і стажем, як наші залі світять пусткою? Що нам з цілого ряду нових організацій і товариств, якщоб вони мали залишитись тільки на папері? А це вже починають бути факти. Ми вже з журбою нотуємо, що у нас починає бути більше учителів ніж учнів, більше артистів ніж публіки; ми з тривогою спостерігаємо в нашому громадському розвитку відсутність пропорції.

Деякі конкретні приклади: На кількох імпрезах в Ню Йорку в останньому часі було жалюгідно мало публіки. Місцеві громадяни не прийшли, бо думали собі, що „нові самі заповнять залю", а „нові" не прийшли правдоподібно з такою самою думкою про „старих". Таким чином на виставки, поставлені на найвищому мистецькому рівні, не можна зібрати навіть такої горстки людей, що заповнила б невеличку залю. Та найгірше те, що про подібні явища пишуть нам теж і з інших міст.

По всіх громадах збільшилася кількість українського населення, але жертвенність не тільки що не збільшилася пропорційно, але ще й загрозливо зменшилася. Місцеві громадяни думають собі, що вже „досить надавалися", а нові імігранти все ще вважають себе в деякій мірі звільненими від того обов'язку. І так в багатьох інших ділянках нашого життя.

Ці явища можуть бути хвилевим наслідком цих перемін, які в нас заходять, але їх треба собі усвідомити і відповідно протидіяти. Це повинні мати на увазі головно організатори і провідники місцевого нашого організаційного, культурного та взагалі громадського життя в поодиноких громадах. Щоб нас було ще багато разів більше ніж нас тепер є, нас все ще буде замало для заспокоєння всіх наших громадських потреб. Ніхто з нас не може „обійтися" без другого, ніяка зміна не звільнює нас від наших загальних обовязків, бо за наш спільний розвиток ми всі спільно відповідальні. І тому рівночасно з розвитком нашого життя ми мусимо вдержати відповідну рівновагу, що є одною з головних передумов успіху і самого розвитку на довшу мету.

Пристосування нових австралійців

Країна Південного Хреста, колишня Нова Голяндія, тобто теперішня Австралія, радіє „Новими Австралійцями", як виглядало б, куди більше ніж Злучені Держави „Новими Американцями", чи Канада „Новими Канадійцями". Вони приїздять з европейської скитальщини і причалюють до південної Австралії до Сидні — на східнім побережжі; до Мелбери — на південнім крайчику та до Аделейд — на західнім побережжі. Ледви прибудуть вони до нової батьківщини, а вже виявляють їй свою вдячність, присвячуючи їй свої найкращі таланти.

Зразком такої рухливости може послужити імпреза в Аделейд Тавн Голл, з дня 20 жовтня б. р., на якій 13 різнородних нових австралійських груп виступили з своїм мистецтвом для вшанування свята Обєднаних Націй. Вирізки з газет, які наспіли до бюра Української Пан - Американської Конференції в Ню Йорку, вказують, що австралійська публика не могла натішитися хорами й іншими музичними точками, танцями, різьбарством та іншого роду мистецтвом, яке попривозили недавні скитальці. На загальне бажання публики імпрезу повторено тричі, а в голосах читачів у місцевій пресі появилися проєкти зорганізувати з нових австралійців постійний хор для обїздки запілля. Чільні аделедські щоденники з великим ентузіязмом згадують про мистецтво естонців, литовців, латишів, югославців, та ін., а коли пишуть про українців, то висловлюються в самих суперлятивах. Згадка про українські мистецькі досягнення в ділянці різьбарства поміщена в щоденнику „Нюз" чорними буквами.

Згадка про імпрезу це тільки приклад, як загалом Австралія відноситься до нових імігрантів. Алберт Е. Норман, кореспондент бостонського „Монітора", описує точніше поведінку влади і австралійського населення до колишніх скитальців і каже, що влада задумує примістити в Австралії цілий мільйон нових людей впродовж найближчих трьох років.

Для переведення такого діла уряд поробив дбайливі приготування. Нема там припадкових імігрантів або безробітних осіб, зданих на ласку невідомих родин. Для пляновового розселення створено „Центр" з 11 „Секціями" коло міста Бетгорст, в провінції Ню Савт Вейлс, на східнім побережжі. Центр має докищо місце на 4,000 осіб, а його Секції порозкидані у належній віддалі. У такий спосіб початкова „концентрація" переміняється в розселення в інші околиці, в яких можна найти відповідну працю.

Секції дають хвилеве приміщення в бараках, побудованих на зразок військових таборів, одначе вони чисті, просторі і гарно помальовані. Саме тоді, коли Норман відвідував одну Секцію, її відновлювано для приміщення заповіджених нових 500 імігрантів. При віднові працював теж один українець, якому доручено прикрасити їдальню. Артист, названий Володимир З., здивував відвідувачів своїми картинами. Вони не були подібні до австралійських, одначе управитель пояснив, що свіжо прибуваючий артист „не може ще забути старих звичок". Заохочений таким поясненням, Володимир дав гостям виклад про картини, якими він думає прикрасити дальші будинки.

Управа секції признає, що нові люди не тільки наїдаються досита, але ще й беруть зі собою харчі з їдальні до кімнат. Та коли завважають, що зони щодня мають повно їжі, зони цього більше не роблять, тільки дивуються, як це можливе, щоб було доволі харчів для всіх.

За якийсь час нові австралійці відзискують зверхні признаки цивілізації, бо дістають нові одяги, скидаючи старі — нераз 10-річні — „лахи". Вони теж дістають нове взуття і все, що з цим іде впарі.

Цей відділ називається „Суспільна Секція". У ній реєструють кожного новоприбулого, перебирають його, дають йому навіть грошеву тижневу допомогу до $4. Директором цієї секції є австралієць, а йому до помочі додали дві нові австралійки. Для дітей нижче 16 років виплачує Секція по $1.60.

У Центрі є теж федеральне бюро праці. Там настановлені фахівці в робітничих справах, які приділюють до роботи кожного, відповідно до його спроможности. Нові австралійці мають обовязок працювати два роки за контрактом і аж опісля можуть поїхати на любу їм працю. Для слабосилих дають якусь легку роботу.

При всіх 11 Секціях є затруднених 350 нових австралійців. Вони дістають правильну юнійну платню. Поза згаданими працівниками в Центрі й Секціях дістають роботу деінакше всі ново прибулі впродовж одного місяця. Діти, які остаються в околиці Бетгорст, ідуть негайно до місцевої школи і змішуються з іншими дітьми.

Оці вісті походять з не-українських джерел.

Улас Самчук.

Ребуси і шаради, або мудрий Панталей

Нашою пресою, а іноді, ніби між іншим, навіть світовою пресою, пробігає якась полохлива вістка, що продирається через всі китайські мури з нашої закуртинної батьківщини. Такі вістки про щось натякають. То, наприклад, що Максим Тадейович Рильський, ні з сього, ні з того, чомусь містить статтю в московській „Правді", де настирливо доказує і так безліч разів доказувані істини, що Україна нізащо і ніколи не відірветься від Совєтского Союзу, то знов промигне вість, що безліч разів славного орденоносця, драматурга і геніяльного політика Олександра Корнійчука „на його прохання" звільняється з якогось там міністерського місця, то знов дістаємо вість, що щось подібне робиться і з другим ультраорденоносним поетом Бажаном, то знов ми чомусь бачимо нашого преславного і преподобного Павла Петровича Тичину у ролі якогось таємничого гостя в Лондоні, окруженого ореолом енкаведистів, то знов світ потрясає страшна вість, що „український" совєтський герб і прапор зазнають якихсь карколомних морфологій і нарешті навіть ми довідуємось про таке див-диво і чудо всіх чудес, що українська, „вільна і незалежна" (строге підкреслення) республика дістає навіть свій гимн.

Вісті, розуміється, не дивлячись на свою скромність, (бо їх, наприклад, чомусь не містить велика світова преса) потрясаючі. І ми мусимо знати, що у казковому і чарівному Совєтському Союзі нічого не робиться отак собі випадково. Коли, наприклад, Рокосовський їде до Варшави на посаду головнокомандуючого польської армії, то будьте певні, що його „покликав на ту посаду сам польський народ". Не більше і не менше. І коли Максим Рильський, такий вам, з ласки Божої, такий неполітик, а поет, містить статтю в „Правді", то це знов таки чи не на запрошення самого російського народу, а коли та стаття до всього політична, то будьте певні, що за нею сторчить дуже поважний політичний змисл. Тесаме, очевидно, можна прикласти і до решти наших, на показ невинних і скромних вісток, які ви почуєте з того чарівного царства див і чудес.

І чому все то так якраз діється? Можна тут різно думати, але нам це видається ось чому: на папері, а також в Об'єднаних Націях, (що це має спільного з папером?) існує така славна, квітуча, самостійна, незалежна і воз'єднана во віки вічні і так само невіддільна во віки вічні від братніх совєтських республік, Україна. На її чолі, розуміється, стоїть покликаний українським народом великий син російського народу і славний соратник божественного Сталіна Нікіта Хрущов. Цей „мудрий водітель" українського народу для своєї помочі (наприклад ставити печатки і роздавати ордени) має кілька Коротченків, взятих з тубільчого населення. Він має одно і те саме, вічне і незмінне, що має за собою величезну історичну традицію, починаючи Потьомкіном - Задунайським, завдання: ліквідувати дійсну Україну. Стерти з лиця землі її мову. Обернути український народ в русскій народ.

І переводить він, той самий Нікіта Хрущов, своє завдання різними, також від часів Потьомкіна - Задунайського знаними, способами. Кого медом і цяцькою, кого нагаєм і Сибіром. І помагають йому в тому ті самі Коротченки, а маскують його, коли треба, Корнійчуки, Тичини і Бажани. Ще для більшої ясности, все це можна порівняти до ресторану. Хрущов це господар, Коротченки кухарі, а Бажани й Тичини кельнери та порт'єри.

І ще треба знати, що вся та кухня має свої різні сезони. Раз їй ведеться добре, все йде блискуче — п'ють, їдять та гуляють, раз знов стає тяжко, туго, надходять різні загрози. В першому випадку Нікіта Хрущов скорочує свій персонал. Він тоді обходиться з самими кухарями. (Це трошки, правда, ненормально, хто знає ресторанну техніку, але ми ж не говоримо про справи нормальні). Кельнери і порт'єри тоді зовсім зайві. Їх тоді тримають „на всякий випадок", вони тоді навіть віршують „про Сталіна рідного, про батька народного". На всякий також випадок їм роблять імя, їх везуть навіть закордон, де вони виступають в захист поневоленої Індонезії, або Судану. Але як тільки приходить якась небезпека, тоді Нікіта Хрущов негайно кличе своїх питомців. Тоді вони знов кельнери і порт'єри. Тоді вони і міністри, і заступники предсідників рад, і народні трибуни, і дозволяється їм поговорити навіть українською мовою.

Останніми роками роля Хрущова, а разом з тим, роля „вільної і незалежної" республіки українського народу, дещо змінилася. Вона почала бути пережитком, анахронізмом. Вона вимагає поважної зміни. Її ролю перебрали на себе інші, новіші і свіжіші „совєтські республіки", як от, наприклад, Польща і серія їй подібних. Україну, як таку, приходиться вже здати в архів. Вона мусить стати остаточно інтегральною і органічно неподільною частиною великої Росії. І щоб це перевести в життя, Максим Рильський пише про це в московській „Правді". Ніде інде, а тільки в „Правді" (щоб всі знали). І ніхто інший — тільки Максим Рильський. Не Хрущов і Коротченко. Бо ж Максим Рильський український поет, тобто сама душа, сумління і правда народу. Хрущов все таки знає, що про це мусить сказати не він сам, а Максим Рильський.

Для того самого „звільняється на власне бажання" з різних міністерських посад всіх Тичин і всіх Корнійчуків. Та видимість, той фасад, ті кельнери тепер зайві. Це лише непотрібні видатки. Українського народу більше не треба, а щоб було все в порядку в ОН вистачить кілька слів Мануїльського, кілька змін в гербі, вистачить мала ганчірочка, що буде від цього дня зватись „українським прапором". Чи ж не все прекрасно „обтяпано"? Чи ж не геніяльно? Що може тут сказати Англія зі своєю Індією, або Голяндія зі своєю Індонезією? „Етот русский Пантелєй, мастер всєх такіх затей", чули ми в одній пісні і спробуй йому перечити.

Протягом цілих століть, від Петра Першого починаючи, „етот русский Пантелєй" саме в такий спосіб „обтяжує", тобто, по нашому, рішає великі, самим Богом встановлені, життьові проблеми. Мільйони й мільйони людей платять за це своєю кров'ю, честю, свободою і майном. А Росія „велика і неподільна" була і є завжди слабою і завжди подільною. Один лише удар зі зовні, як „на віки неділимі" народи негайно стають ділимими. Держава слаба, держава бідна, держава квола і вічно знутра загрожена. Це знають там вони самі, це знаємо ми тут, це знає цілий світ. І мудрий рускій Пантелєй тішить себе грушками на вербі, справжніми грушками, на справжній вербі, що все гаразд, що нарешті все рішено, що Росія таки велика і таки неподільна. Переконання гідне Пантелєя. Ніде і ніким не перевершене. Кіт, на якому базується государство Російське. Єдине тепер приходить на чергу дня: віра в те, що земля держиться на трьох китах, стала анахронізмом. Не меншим анахронізмом є російська націоналістева політика і це буде дуже скоро доказане історією.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

13)

ПРОФ. ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ: ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ — МІЖНАРОДНА СПРАВА

Проф. Лев Добрянський виголосив свою доповідь в англійській мові. В українському перекладі вона звучить:

На цьому замітному Четвертому Конгресі Американських Українців теж і мені припала честь висловити деякі основні думки, що мають стати базою наших серіозних нарад. За цю честь, Пані і Панове, я глибоко Вам вдячний, головно тому, бо ніколи — я це говорю в повній свідомості цього, що сталося в минулому — ніколи раніше в цьому сторіччі американці українського роду не мали такої славної нагоди виступати і почуватися так, як це їм насуває збіг історичних подій сьогодні. Ця політична нагода є так неомильно ясна, так добре означена, що основну тему цеї конвенції, яка керувала б нашими думками і запалювала наші серця, можна справді добачувати в старій правді: взяти або прогаяти!

Виринає думка: як прийшло до такого єдиного збігу історичних подій, що насувають нам таку нагоду. Бо усім нам добре відомо, що досі існувала вже своєрідна лінія в історичному розвитку, на коротку мету нещаслива для аспірацій традиційно християнського і демократичного українського народу і на довшу мету загрозлива для демократичного і християнського життя нашої американської нації.

Під кінець першої світової війни, коли єдина, справді демократична сила в Східній Европі у формі Української Армії стояла в нерівній боротьбі за вдержання принципу самовизначення для українського народу проти його комуністичних та імперіялістичних нападників, деякі з дорадників президента Вилсона в Парижі, що проповідували цей принцип, ще не мали найменшого поняття про саме тільки існування такого народу, що називається українським. В році 1933-тьому, коли американські українці демонстрували по П'ятій Евеню в Ню Йорку протестуючи проти найбільш жорстокого совєтського народовбивства в цьому сторіччі, проти зорганізованого голоду, яким загнано в могилу або на Сибір мільйони українців, наш гуманітарний президент вважав тоді за відповідне дати формальне дипломатичне визнання кривавим висланникам з Кремлівської м'ясорубки. Під час другої світової війни, коли численні з нас, маючи досвід совєтського віроломства, остерігали перед комплікаціями американсько-совєтської дружби, наш уряд, просякнутий інтелектуально збанкротованими ліберали та зрадницькими комуністами, розголошував, майже з цілковитою втратою самопошани, славу совєтської держави та наївно вірив в совєтську словність. Звичайно, такий необачний політичний курс, зроджений головно з острівного невіжества, не давав нам нагоди ані взяти ані прогаяти.

Накинена обставинами Злученим Державам провідна роля в теперішніх світових справах заставила їх познайомитися більш безпосередньо з подіями, які нащастя виявили їм справжню суть, цілі і техніку совєтської загрози для західної цивілізації. Навал подій за останні три роки виявив не-комуністичному світові те, що намарно намагалася зробити Україна та її приятелі протягом тридцяти років. Жахливі історії, що їх оповідається тепер, є в основі ті самі, про які говорили українці та деякі інші протягом цілого часу. В поході совєтської агресії змінились тільки особи, але акція залишається та сама. Інтересним є факт, що теперішня загроза совєтської агресії в Европі і в Азії, яку з жахом стверджує світ, почалася на українській землі вже перед роками.

Світ приглядається сьогодні політичним насильствам над незалежністю країн Східної і Центральної Европи, але забуває, що першою жертвою совєтсько-комуністичного насильства була незалежна, не-російська Українська Держава в 1920 році. Він бачить техніку „інтензивної революції", застосовувану польськими, болгарськими, чеськими та іншими комуністами, що творять маріонеткові уряди в тих країнах, але забуває, що українські комуністи були створили свій маріонетковий уряд країни вже в 20-тих роках. Він з вдоволіллям спостерігає загрозу „тітоізму" в спротиві централізаційним силам Кремля, але забуває багато безуспішних українських „Тітів" на початку 30-тих років. Він засуджує морально безпощадні колективізаційні заходи та запроторення безлічі невинних людей в табори каторжних робіт, але забуває про заслання мільйонів українців під час насильної колективізації в роках 1923-1933. Світ зі святим обуренням споглядає на теперішні релігійні переслідування, на долю єпископів Степінача, Міндсенті, Берана та інших в прокажених руках комуністичних безбожників, але переочує безконечне совєтське переслідування Української Православної Церкви, знищення Української Католицької Церки в Західній Україні в 1945 році та долю митрополита Сліпого. Це деякі головні порівнання, що їх видвигає „единий збіг історичних подій", припадок зусиль Злучених Держав та не-комуністичного світу і таких же українського та інших тираніозованих народів для підваження і кінцевого знищення комунізму. В цьому збігові обставин лежить наша нагода взяти або прогаяти.

Історія західної цивілізації завжди позначувалася рухом із Сходу на Захід і зі Заходу на Схід. Цей сам рух відбувається теж сьогодні. В його грі є доля світу. Одним з найбільш абсурдних припущень є уявлення, що цей динамічний рух може сам зашахуватися десь в якомусь неозначеному центрі. Таку можливість виключають самі комуністичні калькуляції та характер діючих політичних сил. Остаточне рішення мусить запасти і воно западе в Москві, або тут, у Вашингтоні. Майбутність цего сторіччя криє в собі зародок світового уряду, що виросте або в російській комуністичній імперії, або в американській демократії. Це є дві єдині політично грізні сили в світі сьогодні; третьої сили немає.

Якщо ці міркування наводять вам думку про неминучість третьої світової війни, то хай мені буде вільно додати, що в цьому не можна добачувати фаталізму людських подій, як це комуністи визнають. Деякі народи опановані думкою про нову війну власне на підставі здогадного фаталізму, хоча в теперішніх обставинах в світі можуть існувати тільки наукові припущення про неминучість третьої світової війни. Це не є фаталізмом, але об'єктивно реальним пізнанням існуючих об-

(Продовження на стор. 4-тій)

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то памятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

Василь Витвицький.

ФРИДРИХ ШОПЕН

І УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ПІСНЯ.

За ціле століття, що саме тепер минуло з дня смерти Фридриха Шопена (1910-1849), його творча спадщина зазнала досить змінливої долі. Спочатку, як це було й за життя композитора, його музика звучала майже виключно в сальонах аристократії. Та вже один з його сучасників і друзів, Франц Ліст, причинився до популяризації Шопенової музики. Дедалі напротязі десятиліть захоплення нею зростало й добувало щораз ширші кола любителів, доходячи десь у 1920-их-1930-их роках до своєї найвищої точки. Музична критика, в особі найвидатнішого свого представника композитора Роберта Шумана, зустріла перші твори Шопена з небувалим ентузіязмом. Шуман писав тоді: „Панове! Капелюхи з голов, — оце геній!" Зате пізніше музикознавство довго не давало собі ради з оцінкою вартости і значення творчости Шопена. Бо й як же? Музичний світ 19. сторіччя звик ще був до того, що великі композитори виводяться з Німеччини, а це десь з малого сільця під Варшавою. Далі: у творчості Шопена не було вимаганої тоді всебічности, не було ні одної симфонії, ні одної опери. Дивлячись поверховно, дехто готов був бачити в Шопеновій творчості мало що більше понад сальонову музику. Подібно неодноразово писали про розніжненість і слабовитість, як про виключні ціхи змісту Шопенових творів. Забували при тому про того духа лицарськости і бойовости, що ним так просякнені численні твори Шопена, писані з думкою про Польщу, яка саме тоді спливала кров'ю у повстанні проти російського поневолення.

Треба було довгого часу і безсторонних точних дослідів, щоби нарешті прийти до загально принятої високої оцінки музики Шопена. Стверджено, що саме Шопен і Ліст були творцями нового фортепіянового стилю. В музиці Шопена знайшлись нові, раньше незнані види акордів і їх сполук, тобто цікаві й багаті гармонічні засоби. Також на полі музичної форми Шопен дав вартості, що не втратили свого значення до сьогоднішнього дня (форми танців, прелюди, баляди та ін.) Та найбільш значення Шопена в тому, що він перший з повною свідомістю використав питомености народної музики. Що правда, не можна сказати, що до нього композитори не користувалися народними піснями. Навпаки, робили це досить часто, але при тому затирали ті прикмети народної музики, що йшли в розріз з мистецькими засадами їхньої доби. Шопен глибоко відчув і зрозумів саме ті своєрідні, в народній гущі створені цінности і з якоюсь рішучістю і пробоєвістю включив їх у коло освячених засобів мистецтва. Якою оригінальністю давних тональних систем навіяні ті його твори, що були писані в дусі польської народної музики! Як залюбки підкреслював він химерність і своєрідність мазуркових ритмів! Приклад Шопена заважив сильно на дальшому розвитку музики. Уже Едвард Ґріг казав, що його „Шопен навчив писати по норвезьки". У різних країнах створились національні музичні напрямки, що винесли на денне світло красу й оригінальність народної творчості. Цей процес доконується й по сьогодні.

Приглядаючися ближче впливам народної музики на творчість Шопена можна завважити й такі ціхи, що ведуть поза коло ціх польської музики. Нераз дослідники підносили у Шопена не самі тільки польські, а взагалі словянські риси. Писали, що стиль Шопена формувався під впливом „унаслідженої по матері словянської вдумчивости і перейнятого від батька французького есприї". У слід за тим появилися перші здогади про вплив українських народних пісень на музику Шопена. Широко писав про це польський музикознавець Бернард Шарліт у своїй великій і цікавій монографії про Шопена (вид. 1919 р., 289 сторін), даючи при тому загальну характеристику українських народних пісень. „У порівнянні з польськими, українські народні пісні, звані „думками", багато кращі і звору шливіші. Що більше, завдяки свому безприкладному багатству мелодій, глибині почуттів, безмежного суму і наболілого жалю нема взагалі нічого рівного їм поміж народними піснями людського роду. Вони серед музичного світу ще — на жаль — мало знані, тому, що досі видана тільки невелика їх частина. Та коли у свій час цей просто невичерпний скарб пісень добудуть наверх, тоді ясно зарисуються нитки, що ведуть звідти до музики Шопена. Тоді покажеться перш усього, що саме ті риси, якими відзначаються його ноктюрни, творять також основу українських пісень". Далі Шарліт пише, що українські народні пісні „мусіли сильно притягати до себе Шопена своїми елементами, спорідненими з глибиною його душі". — Не маючи відповідних матеріялів, Шарліт не міг своєї думки поперти певними доказами. На це звернув увагу д-р З. Яхимецький („Шопен", 1927), кажучи, що повинно це бути ділом українських музикознавців дати музичному світові відповідь на поставлене питання. Та справа й далі не втихала і м. ін. один з найбільших авторитетів европейського музикознавства, пр. д-р Г. Ляйхтентріт, писав у своїй вичерпній праці про Шопена, що в його нактюрнах слідні українські впливи. Знову ж С. Барбаг звернув увагу на ділянку, що її неслушно занедбувалось: на пісні Шопена, писані до слів різних польських поетів. Хоч цей автор переплутує „малоруське" з „російським" та ін., всетаки й він пише, що у деяких піснях Шопена можна „ствердити вплив українських думок". Врешті з українських авторів торкнувсяцією теми д-р Борис Кудрик у своїй, „Просвітою" виданій книжечці „Українська народна пісня і всесвітня музика" (1927). Кудрик писав: „Великий польський фортепіяніст Фридрих Шопен в однім з 19-ох ноктюрмів вдаряє в тон української думки". Хоч як багато авторів торкалося цієї теми, ні в одного не знаходимо хоч би побіжного життєписного огляду, що міг би причинитися до вияснення справи, ані ближчого розгляду самого музичного матеріялу.

(Кінець буде).

Виступ Роми Прийми у Филаделфії

Справжній танок — це найбезпосереднішe, повне й могутнє виявлення естетичного почуття. Коли сила почуття опановує людину, людина замовкає і залишається їй лише рух. Чим сильніше розвинена в людині її емоційна властивість, тим багатша й розноматніша, пластичніша мова її рухів — мова живого почуття.

Рома Прийма, що виступила з оригінальним танковим концертом в неділю, 11. грудня, в Українській Галі у Филаделфії, нав'язує до високих традицій танкового мистецтва. Вихована в добрій школі Львівського Оперного Театру, що мав повний балетовий відділ і ставив такі вистави, як „Пер Гінт", „Дон Кіхот", „Копелія" й інші (такого театру не мали й не мають деякі самостійні держави), стала згодом солісткою в тому ж театрі, а потім за кордоном училась у деяких величин світової слави: у віденської Візенталь починаючи та на неперевершеному Кройцберґу кінчаючи.

Сама природа не поскупила їй виставности та ще й обдарувала її любов'ю до танкового мистецтва. Приємно її тепер бачити вже зрілою танцюристкою! З якою увагою, відповідальністю й любов'ю ставиться ця молода танцюристка до свого мистецтва.

Програма концерту, за кількома вийнятками, одностайна: вся вона в аспекті великого Кройцберґа. Справжня мужеська відвага у нашої танцюристки, щоб ступати по слідам цього неперевершеного майстра. І тому — як і в учителя — переважає драматичний танок, як і в нього, кожний танок — це проблема, це драма людини, розказана рухами. Вже перший танок „Пісня Сольвейґи" з Ґріґового „Пер Гінта" показав Приймівну драматичною танцюристкою, хоч воліємо його, як ліричний етюд, ще й вимережаний піруетами нашої великої клясички, В. Переяславець. Та дальші танки: і „Війна", і „Смерть" під „Похоронний марш" Шопена, і „Бог золота" (музика В. Балтаровича) — це вже чисті танки вчення Кройцберґа. Правда, це не звичайне наслідування. Танцюристка сама знаходить тему, сама зображує драму, сама знаходить засоби вислову, навіть костюми. Підхопила навіть ту велику властивість Кройцберґа, щоб знайти для кожного танку один питомий, завершуючий, знаменний рух і не повторити його двічі. З цього погляду дуже цікавий танок „Відьма" під музику молодого композитора Фіяли; знаменитий танок рук, головно пальців. „Три дівчині на вечерницях" замало зрізничковано схарактеризовані. „Танок жрекині" до музики Дебюссі — це наслідування постатей зі старосгипетських різьб; знову ж прекрасний танок рук. „Козацька мрія" під музику Чайковського — танок поверховний і виглядає на варіяте. „Верховина" — цікава сполука клясичного танку з модерним, належить до давнішого репертуару.

Рома Прийма.

Останній виступ Роми Прийми вказує на великий ріст танцюристки. Вона стає перед нами, як справжній мистець. Ще варто б їй поцікавитись тією глибиною підходу до теми, яку зустрічаємо в кожному танку Гарольда Кройцберґа та ґротесковою тематикою. Зрозумілі її успіхи в Канаді та належиться їй, щоб нею загальніше поцікавились.

Акомпаніювала танцюристці мама — п. І. Прийма, колись відома співачка та концертна акомпаніяторка. Вона теж заповідала кожний танок і прочитала в антрактах два короткі есеї про танкове мистецтво.

Вечір зібрав кілька десяток добірної публіки. (от.)

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американського життя написав С. КОТИК

Сторін 109. — Ціна 75 ц.

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

РЕЦЕНЗІЇ

Микола М. Палій: **„Надійні дні".** Повість з життя. Видавництво „Академія", Мюнхен 1949, стор. 48, 16°.

В передмові до виданої збірки „повістей з життя" чи радше новель або нарисів Б. Ольгович визначив літературне місце Миколі Палієві, що оце перший раз виступив зокремою збіркою своїх творів, а почав друкувати їх, будучи ще учнем гімназії в початках 30-тих років під псевдонімом М. Гурко в галицьких журналах „Неділя", „Напередодні", „Обрії", „Дажбог", „Дзвони". Після покінчення середньої школи у Львові М. Палій виїхав на студії до Риму, а з вибухом війни опинився за океаном. Тут став професором романських мов в університеті в Коломбос, Огайо.

М. Палій, що ще з молодих років свого життя однаково палав любов'ю до рідного краю й однаково посвячував усю свою працю службі для нього, став теж служити йому й пером. Як від попередніх його творів, оповідань, ескізів, та нарисів, розкинених по різних журналах; так і від цієї збірки, виданої окремою книжкою, віє сильна любов батьківщини. Та тут у цій збірці автор поступає вперед під оглядом і змісту і форми. Пробуваючи на чужині, він використовує чужий кольорит, місце й побут для оформлення своєї ідеї. Тому хоч і переносимося в країну гарячої Італії з її народом палкої, непогамованої вдачі чи до Америки, що всіх емігрантів поглощує своєю цивілізацією й англійською мовою, скрізь у творах М. Палія знаходимо один провідний мотив — любов батьківщини й посвяту для нього всього, що найдорожче людині. Тому молодий італієць, жадний робінзонських пригод, після кількалітнього бурлакування вертається до рідного краю, пригнаний туди тугою за ним і каяттям за злегкованим материних напімнень залишається в батьківщині. („Бурлака"). Стара жінка Марі свідомо приймає кару від військових властей за те, що в часі війни заопікувалася важко раненим чужим вояком. („Повість про життя Марі"). Постаріла дружина силоміццю забраного до чужого війська чоловіка не простила синові, що вступив в ворожу армію і дослужився ступеня старшини. („Зламана рука"). Малий Джуліо тайком від батьків вибігає вранці за місто на горби, щоб, зовсім несподівано пережити величні хвилини повороту власних військ у рідний край. В ньому пробуджується глибоке чуття любови батьківщини. („Пробудження"). Маленька темпераментна дівчинка Янік залюбки слухає оповідань батьків, що опинилися на еміграції, про рідний край. В своїх мріях вона вирішає вернутися туди й служити своєму народові. („Янік"). Сільський парубок Василь, дивак, самотник, забраний на війну воювати за чужі державні справи, вертається після кількох років, щоб, припавши грудьми до своєї скиби, померти на рідній землі. („За землю"). Давні американські емігранти, прибрай батьки нещасного хлопця, нового емігранта, якому вороги вбили батька, розмовляють з ним тільки по-англійському, і скривають перед ним невеличку бібліотеку з українськими книжками та газетами. Коли одного разу хлопець добувся до неї, прибраний батько відкриває йому таємницю — він теж українець - емігрант; він скриває перед ним своє походження, щоб не будити у хлопця туги за рідним краєм. Та пам'ять про рідний край перемагає. Рідного краю не забути! („Новий день").

Збірка сімох повістей з життя — ескізів дістала назву „Надійні дні", бо тут автор висловив свою провідну думку-надію на воскресення батьківщини й поворот скитальців до неї, якщо ціле українське суспільство буде палати такою любов'ю до рідного краю і тільки посвяти й самовідречення буде в нього, як у героїв його оповідань.

Свої оповідання чи радше ескізи автор навмисне назвав повістями з життя, бо, щадячи слів, в коротких, зв'язких, подекуди лаконічних розповідях дає великий зміст, з якого можна би розвинути справжні повісті. Декількома мазками фарби осягає він по-мистецьки накреслені повісті, що тематикою дорівнюють широким епічним полотнам. В цих коротких повістях він сказав усе про своїх героїв. Тому читач переживає події, накреслені автором не менш від автора, що писав їх кров'ю свого серця.

Авторові побажати б дальших успіхів у літературній праці й розгортання своєї мистецької кебети.

В. Лев.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 39.

Відділ:	Жертва:
Іван Задорожний	$ 3.00
Тома Бодак	3.00
Данило Греб	3.00
Іван Кікіна	2.00
Микола Семенів	2.00
Володимир Фурсик	2.00
Михайло Балагурак	2.00
Петро Ольховий	2.00
Ярослав Маланич	2.00
Дмитро Гусак	1.70
о. В. Боровський	1.00
Дмитро Висоцький	1.00
Ярослав Захарків	1.00
М. Ковшун	1.00
Іван Данилович	1.00
Микола Лисаковський	1.00
Іван Осарко	1.00
Микола Кусик	1.00
22 Lilliam Malashko	2.00
42 Іван Непик	2.00
55 Марія Шандровська	2.00
55 Josephine S. Wright	1.00
57 Василь Сташко	3.00
57 Жмуд Бартоломей	2.00
63 Яків Шиманський	2.00
65 Михайло Безкоровайний	5.00
69 Іван Єдинак	2.00
94 Стефан Косців	2.00
100 Андрій Цебак	2.00
130 Михайло Белців	3.00
130 Микола Дзюма	3.00
130 Евген Дзюма	2.00
130 Павло Стахів	2.00
137 Іван Дишевський	2.00
137 Михайло Колодруб	2.00
139 Петро Фиркалюк	2.00
139 Антін Вовчук	2.00
139 Иосиф Столінський	2.00
139 Кирило Кукура	2.00
139 Дмитро Кошіль	2.00
139 Евстахій Бортощук	1.00
147 Nick Pichel	2.00
189 Гаврило Гордієнко	2.00
201 Юрій Юрків	2.00
204 Андрій Мороз	2.00
206 Яків Процишин	2.00
220 Юрко Кріль	2.00
235 Михайло Конистинський	2.00
235 Григорій Шумський	2.00
235 Іван Шестак	2.00
247 Григорій Косовський	3.00
263 Марія Сидорук	2.00
270 Семко Мисак	2.00
288 Анастазія Мушаста	1.00
292 Н. Захаричук	2.00
299 С. Дідур	3.00
306 Андрій Андріяців	2.00
312 Андрій Гулей	2.00
325 Роман Оліяр	2.00
361 Іван Шипула	2.00
361 Олекса Прокопів	2.00
363 Стефан Васьків	5.00
364 Ксенофон Фурман	1.00
375 Мирон Микита	1.00
377 Jacob Baligrosky	2.00
432 Іван Борковський	2.00

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Висилати Святочні Картки на Різдво до рідні і знайомих — це старий звичай. Замовляйте отже тепер ці гарні Святочні Картки з українськими різдвяними побажаннями у формі книжечки з ковертою

Ціна одної картки 15 цнт., 12 за $1.50.

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

П. С. Щоб оминути опізнення просимо залучувати моні-ордер разом з замовленням.

КОНЦЕРТ

Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка

під мистецьким керівництвом ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО

HARTFORD, Connecticut І ОКОЛИЦІ УВАГА!

в четвер, дня 21-го грудня, год. 8:15 ввечорі

BULKELEY HIGH SCHOOL AUDITORIUM, 470 MAPLE AVE., HARTFORD, CONN.

SYRACUSE, N. Y. І ОКОЛИЦЕ! ПРИЇДІТЬ НА

КОНЦЕРТ

В ВІВТОРОК, дня 3-го СІЧНЯ (JANUARY 3, 1950)

в годині 8. вечора

В *LINCOLN AUDITORIUM, Syracuse, N. Y.*

НАЙКРАЩИЙ

РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК

ДЛЯ ДІТЕЙ ЦЕ РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА НА „МІЙ ПРИЯТЕЛЬ"

A FINE CHRISTMAS GIFT

is a year's subscription to

"MY FRIEND"

A lovely Christmas card with your name and address will go with the Christmas issue.

КАРТКА ЗАМОВЛЕННЯ

До: MY FRIEND, 49 Kennedy St., Winnipeg, Man., Canada.

Залучаю $1.50 на цілорічну передплату „МОГО ПРИЯТЕЛЯ" в дарунку для:

Імя дитини _____

Адреса _____

Моє імя _____

Адреса _____

Classified Advertising

FOR CLASSIFIED ADS CALL:
Worth 2-3056
2-3057
2-3058

У В А Г А !
ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ НЮАРКУ, Н. ДЖ.

МИ ПРОХАЄМО ВАШОЇ СПІВПРАЦІ У ВИРІВНЯННІ ПОДАТКУ ЗА 1949-ТИЙ РІК. ЯКЩО ДОСІ ЦЬОГО ПОДАТКУ НЕ ЗАПЛАЧЕНО, МИ ЗАКЛИКАЄМО ВАС ВИРІВНЯТИ ЙОГО ПО МОЖНОСТІ ЯКНАЙСКОРШЕ

не пізніше як до 31-го грудня 1949.

ШВИДКОЮ ЗАПЛАТОЮ ПОДАТКУ ВИ ОМИНЕТЕ НЕОБХІДНІСТЬ ЗАПЛАТИ 7 ВІДСОТКІВ, ЩО Є КОРИСТЮ ДЛЯ ВСІХ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ В НАШОМУ МІСТІ.

СВОЄЮ СПІВПРАЦЕЮ ВИ ПОЛІПШИТЕ ФІНАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ НАШОГО МІСТА. ЗАПЛАТІТЬ ВАШ ПОДАТОК НЕГАЙНО!

M. C. ELLENSTEIN,
Director
DEPARTMENT OF REVENUE AND FINANCE.

FRENCH PERFUMES
Special $1 Half Ounce, Regular $7. Slight Evaporation Due to Air Freight. No Boxes, No Mail, No Phone, Limited Quantity, Taxes Included.
TARNOWSKI
FIGENE PARFUMES
545 — 5th Ave., N. Y., Room 906

Great Neck, L. I. Cantenbury House, A distinguished address, sublet 3½ Room Apart. 24 hour switchboard service. 15 Canterbury Road, corner Grace Ave. Apt. 2C. Phone Great Neck 2-7310

GREENWICH, CONN.
Unusual House with Skylited Studio Living Room Mirrored on 3 Sides. House is Pine Paneled throughout. 6 Bedrooms, 4½ Baths, 3 Car Garage $40,000. Also English Type 3-bedroom, usual 1st floor, Near schools & trains, 1½ baths, $24,000. — Call OWNER, Greenwich 8-6406.

ОПЕРЕТОРОК досв. "Jumper & Baster" на 3іг 3аг маш. Стала праця, добра плат. Pioneer Shoulder Pad Co., 21 La Salle St. N.Y. (125 St. & Amsterdam Ave., 8th Ave. Sub.)

AGENTS—MALE—FEMALE
Sell Quality Rhinestone Choker Sets.
Starting at $2.25. — GR 5-6968.

IRISH SETTER PUPPIES
Pedigreed show stock.
FL 3-9398.

VARIETY Stores, premium users; glass utility dishes; 5000 cases, 4x8½x 2½"; packed 16 per case; lots of 5000 at $50 per M. Send $5.00 for 5 cases, shipped FOB Miami, for a sample shipment. Royal Wholesale Distributing Corp. 3800 N E 2nd Av. Miami, Florida. Many other values; write for catalog

IRVINGTON, N. J. Cedar Ridge Sec'n, 2 lots over 100x100, Brook front, Assessed $2,300. Sell $2,000. Conway, Lindenhurst, L. I. 1426W.

COCKER SPANIELS, 3 beautiful black males. 4 months, Definite show qualities. Reg. Akc. OWNER, Hemstead 2-1564.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(Продовження зі стор. 2-гої)

ставин, в яких домінуючі елементи зайняли проти себе неуступчиво опозиційне становище. Совєтські елементи фанатичної віри в неминучість декадансу капіталізму, як вони його розуміють, співдіяння з історією в швидкому здійсненні того декадансу, що в їхніх сліпих очах мало б виправдувати всі засоби: техніку інфільтрації, підміновування, послаблювання і тим подібне аж до провокації ЗДА до величезних видатків для витворення невилікувального фінансового становища — ці совєтські елементи є незмінні. В іншому випадку сталінський комуніст не був би тим, ким він є, і це годі собі уявити. Американська обачність для припинення тих совєтських сил, на жаль, не була досі надто здорова, бо відносилася радше до насивних фінансових і мілітарних видатків, ніж до активної пропаганди, політичних закликів та допомоги підпольним рухам серед народів за залізною завісою. Проте, відносно неминучости кінцевого вирішення проблемою не є що, але коли і як. І в цьому теж є наша велика нагода взяти або програти.

Як американці, ми маємо непохитну віру в силу, спроможність та невгнуту волю нашої нації встоятись і переможно перебути цю червону пошесть нашого сторіччя. Ми знаємо, що некомуністичний світ зв'язує з нами свої надії на збереження свого життя від цієї духової зарази. Але ми теж знаємо, що поневолені народи Східної Европи, зокрема довго гноблений український нарід, вдержуються ще тільки останніми залишками своєї надії на американське спасіння. В цій історичній стадії конфлікт вже не є тільки між суверенними державами: він по суті є конфліктом між двома раціонально непоєднальними розумінями вартости людського життя. Якщо в цій боротьбі за світ Злучені Держави мають притягнути на свій бік можливо найкращих союзників, як українських, балтійських, словацьких та інших підпільних повстанців, які сьогодні ще турбують совєтську потвору, а завтра, збільшеними до мільйонів своїми рядами вони вдаритимуть в сам нервний центр того монстера, Злучені Держави мусять дуже швидко рішитись на які цілі вони повинні використати свою силу. В підготовці до останнього розрахунку мусить бути зроблене важливе рішення. Ним мається визначити характер миру, якого ми бажаємо. Від цего з конечности залежить вся військова стратегія. Наш Державний Департамент може хвилево покладатися, що тітоїзм розколить народи Східної Европи, але він скоро прийде до переконання, що тітоїзм не сягає дальше своїх кордонів. Справжніми союзниками Америки є не відірвані витвори Кремля, але жертви совєтського гноблення, що сьогодні борються проти комунізму з єдиною надією, що завтра Злучені Держави підтримають їхнє змагання до волі.

В дефініції того рішення безумовно вирене проблема України, можливо навіть як одна з перших. Мої дорогі приятелі, не обманюймо себе, що головні наші американські урядники в Державному Департаменті чи в Департаменті національної Оборони сьогодні ще так само не познайомлені з цею проблемою, як колись їхні попередники. Це вже далеко від того. Я маю причину твердити, що один з наших дуже визначних генералів знає більше про український підпольний рух ніж багато з нас тут.

(Дальше буде)

„ЛАЙФ" ПРО У.П.А.

(Докінчення зі стор. 1-ої)

ку поліцію та з'єднання ССів. В загальному вони оцаджували інші німецькі війська, вважаючи, що їх командування симпатизує з ними.

„Головними підпільними організаціями були Організація Українських Націоналістів (ОУН) і Українська Повстанська Армія (УПА). Члени цеї армії початково пристали до німців, щоб здобути військовий досвід, опісля відлучилися від німців, як ті відступали, та почали боротьбу проти росіян за лініями совєтських військ... Ще надовго перед поразкою Гітлєра в травні 1945 року, ці українські сили були активні. Вони, правдоподібно, були причиною совєтської чистки в Україні в 1947 р. І ще навіть минулого літа були непотверджені вістки, що численні совєтські дивізії мали повно роботи в боротьбі проти українських повстанських сил..." Автор остерігає американців, що накладання з проти-совєтськими білими росіянами може викликати підозріння та недовіря поневолених Росією народів, які займають ключеві стратегічні позиції. Вказуючи на конкретні приклади під час війни, автор недвозначно піддає висновок, що німці у війні зі Совєтами програли у великій мірі через своє вороже відношення до поневолених Совєтами народів.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ГРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Тому ми перестали на це звертати увагу і відповідати, чи виясняти. Такі речі, як те, що пище „Поляк з Англії", появлялись тут зараз по війні й тоді ще могли декого з американців баламутити, але не сьогодні. Він хотів би приписати українцям ті злочини, яких поляки допускались над українським народом. Поміщуючи про українців таку бездонну глупоту і неправду „Америка-Ехо" тільки поглиблює прірву між українцями і поляками, а „Поляк з Англії" дає своєю напасливою статтею доказ, що поляки навіть на вільній англійській чи американській землі остали у відношенні до українців такими, якими були під Австрією і за Польщі.

—o—

Ю. Ц., Бетлегем, Па. — Дякуємо за „Америка-Ехо" та ті статті, в яких пишеться на тему „польсько-українського порозуміння". Про це пишеться у цій газеті десятками років. З кожним новим роком появляються там більші нісенітниці.

П. К., Гемстед, Н. Й. — Статтю одержали. Буде поміщена у різдвяному числі. Щиро дякуємо за побажання. Усього добра і Вам!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШИКАГО, ІЛЛ. — Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 25. грудня, в годині 12. вполудне, в парафіяльній галі, 2250 W. Cortez St. Просимо всіх членів обовязково прийти на ці збори, вислухати звіту заряду і контр. комісії за 1949 рік і вибрати заряд і контр. комісію на наступний рік. — Т. Кашинський, предс.; М. Савчин, фін. секр.; М. Кришталь, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Чорноморської Січи, від. 14, відбудуться в середу, 21. грудня, в год. 8. ввечір, в Січовім Домі, 508 18th Ave. Просимо всіх членів і членицъ прийти, бо маємо важні справи до полагодження і буде вибір уряду на 1950 рік. Також просимо принести місячні вкладки, бо муснмо вислати скорше до гол. канцелярії. — За уряд: М. Басараб, предс.; М. П. Отрок, секр.

БОСТОН, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Євгена Коновальця, від. 238, відбудуться в неділю, 25. грудня, в церковній галі, 136 Arlington St. Просимо всіх членів, що живуть у Бостоні і в околиці, конче на ці збори прийти, щоб хоч раз в рік почути звіт річної праці своїх урядників. Є важні справи, які будуть піднесені на зборах і вирішені щоби опісля ніхто не нарікав що без него рішають справи. На збори повинні прийти старші і молодіж і ті, що недавно вписались, і можуть прийти ті, що мають намір вступити в члени У. Н. Союзу і своїх дітей вписати. Памятайте всі нещастя ходить помеже людей, ніхто не знас коли його може нещастя стрінути. Тому зараз забезпечте себе і свою родину в У. Н. Союзі. Проситься всіх членів, щоби цего місяця всі свої вкладки до Союзу вплатили на час, бо це останній місяць в році. — За уряд: П. Мороз, гол.; П. Попович, кас.; М. Давискиба, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую братій АНДРІЯ, МИХАЙЛА і сестру **МАРІЮ** зроду (Збірок), з села Скоморохи, повіт Тернопіль. Хто знає про них, або їх дітей, або когонебудь з усієї родини в Німеччині, прошу ласкаво відгукнутись на адресу:
KATHERINE POPIRNIAK
Road 2, Coatesville, Pa.

МІЛЯ просить сестру **МАРІЮ ВИСОЦЬКУ** (уроджена — **БІЛЕНКО** в с. Томаківці) відгукнутися на таку адресу:
M. KOWSZUN
Cowansville Potteries Inc.
Cowansville, P. Q., Canada

ЮРКО ГАНДУК шукає рідних і знайомих зі села Скородне, повіт Сянок: **ІВАНА І КАТЕРИНУ КЕРТИЧАК, ІВАНА ХРУНИЯ, ЛЕСЮ ПРОЦЬ.** Хто знає про них, або вони самі, прошу написати до:
FRANK KOWALSKI
R. D. 2, Amsterdam, N. Y.

АНТІН ЦИРОК пошукує свойого друга **ІВАНА ЧОПКА,** який був в Ді Пі таборі Байройт, пізніше виїхав до Америки, правдоподібно до Ню Йорк стейту. Хто знає про него, або він самий, прошу повідомити мене на адресу:
ANTON CIROK
Grant Tru Odart d. Mons, Belgium.

Пошукую за такими особами: ВЛОДИМИР СИВАНИК, ТЕОДОР ЦВЄХ, ТЕОДОР СИДОР, усі находяться в Америці. Рівнож слідуючі особи, яких я оставив на скитальщині: **ТЕОФІЛЬ СМЕРИЧАНСЬКИЙ** і **ЯРОСЛАВ БОМБА.** Вісті про них, або вони самі, прошу слати на адресу:
MAX RUDIAK
Benjamin St., P. O. Box 135,
Manville, N. J.

Пошукую свого рідного брата ІВАНА ШОРОБУРУ і знайомих родом з Кавчого кута, пов. Стрий, які разом виїхали з братом до Аргентини в році 1929. Хто знає про нього то прошу писати на адресу:
TYMKO SZOROBURA
152 York St., Jersey City, N. J.

КІРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ., КАНАДА. — Повідомляється всіх членів Тов. ім. Віласа й Данилишина, від. 446, що річні збори відбудуться в неділю, 1-го січня 1950, в годині 2-гій пополудні, в домівці УНО. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти точно на означений час і принести зі собою платничі книжечки. Вразі не приявности означеного числач членів, збори відбудуться годину пізніше і будуть правосильні. — За уряд: П. Товрівський, предс.; М. Завалій, кас.; Д. Фенюк, секр.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 7 ввечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ
на 1950 рік

Чудові Краєвиди, Релігійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені рибою.

● **КАЛЄНДАРІ** продаємо подрібно і гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів $3.00. 25 календарів $6.00. 50 календарів $10.00 100 календарів $18.00.

● **РІЗДВЯНІ КАРТКИ** „Христос Раждається", у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозин 60 ц. 50 карток $1.75. 100 карток $3.00 з пересилкою.

● **СТЕМПОВАНА** на канві подушка на канапу, дуже гарний взорець в кількох красках $1.00.

● **КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ** з найліпшого гірського зілля, на недомагання жолудка, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50 ц.

● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ,** природне средство припоручають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

С. О. D. не висилаємо.
Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ ТЕРПЛЯЧИХ НА РЕВМАТИЗМ І АРТРАЇТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР ВИЛІКУВАТИ

Численні звідомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАЇТИСОМ, НАПУХЛИМИ СУГЛОБАМИ, СЦІЯТИКОЮ і НЕВРИТОМ можуть бути приборканими швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терплячих, які вже були зрезигновані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголошують, що вони вперше зазнали справжньої полекші. Багато з них кажуть, що їхній біль устав вже після першої дози цеї заміткої медицини.

Якщо ви теж терпите від цих болів, подбайте про КО-НАЛ якстій. Можете дістати його по спеціяльній ціні, коли вишлете оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві три-доларові пачки за $5, отже за знижкою одного доляра від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто заплатіт листоношові при дорученні. Одначе киньтеся швидко тому, що запас обмежений.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стейт _____

ПРАЦЯ
ЛЕГКА РОБОТА
на курячій фармі для самітного старшого мужчини. $30 місячно і ціле удержання.
c/o SVOBODA
P. O. Box 346, Jersey City 3, N.J.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН

Молодечих радощів браКує часто мужчинам перетомленим, вичерпаним зі сил або нервозним. У деяких випадках завважали, що недостача належних або вистачальних вітамінів в щоденних стравах була причиною недостачі енергії або бадьорости. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з природи мали втішатися.

Важливими є звідомлення від таких, що зазнали незвичайного добродійства від нової вітамінової пігулки, званої TRI-X. Ця пігулка, як провірено, містить в собі мінімальну щоденну вимогу важливої вітамінової енергії для кожної дорослої людини. Багато людей є просто здивованими, як оця сполука вітомінів стас в пригоді природі при витворюванні нової енергії й життєздатности.

За окремою умовою читачі цеї газети можуть набути TRI-X, коли вишлють оце повідомлення до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють їм негайно пачку за $3.50 відворотною поштою. Не треба посилати грошей — заплатіть просто листоноші при дорученні.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____ Стейт _____

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЗРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як **$150**
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

УВАГА! — ДІТРОЙТ, МІШ.!

УСЯКІ дарунки на СВЯТА, прикраси на ялинку, різдвяні картки, українські календарі на 1950, чоколяду, папіроси, цигари і багато інших річей дістанете в українському склепі під назвою:

M. & O. GIFT-SHOP
7347 Michigan Avenue Detroit, Michigan
Tel. VI 2-96-90
Склеп відчинений від години 9 рано до 9 години ввечір.

ТАРЗАН, ч. 2242. Ніта пробує помогти.

„Зі буде обстоювати, щоб Тарзана защепити", відповів Філ Ніті. „Він має божевільну думку, що через малпочоловіка він зможе відтворити передісторичну людину".

„Осьтут я маю протилік, який я потайки приготовив" — говорив Філ. „Одначе цей лік ще не випробований... Він може знівечити наслідки лікарства, але може теж і вбити".

„Швидко!... Хай я передам його Тарзанові" — настоювала Ніта. „Я певна, що він швидше вмре, ніж піддасться замислам доктора Зі".

Та коли вона бігла коридором, зачула, як д-р Зі отвирав двері.